

NOTAT

Finanstilsynet

6. maj 2015

J.nr.

/jhl

Hensættelser baseret på evne og villighed til at justere fremtidige ydelser jf. §§ 66 og 67

Alle typer af livsforsikringsforpligtelser kan kategoriseres efter selskabets evne og villighed til at justere fremtidige betalingsstrømme i form af ydelser til forsikringstagerne. Kategoriseringen er central for fastlæggelsen af kravet til hensættelsernes¹ størrelse, samt til solvensformål herunder, hvorvidt det er muligt at lade forsikringstageren bære visse risici dvs. tabsabsorberings-evnen.

”Evne” skal primært forstås således, at produktdesignet i form af det juridiske aftalegrundlag giver mulighed for at justere ydelserne. ”Evne” dækker dog også over, om selskabet i praksis er i stand til at håndtere en nedsættelse it-mæssigt.

”Villighed” dækker over den udmøntning af aftalerne, som selskabet har for det pågældende produkt. Herunder hører kundeinformation både initialt og løbende. En væsentlig del er ligeledes selskabets adfærd. Hermed menes både den faktiske adfærd selskabet har haft historisk, og – lige så væsentligt – den adfærd, som selskabet forventer fremadrettet. Den fremadrettede adfærd dækker bl.a. over de fremtidige ledelseshandlinger, som selskabet har for justering af ydelserne fx i form af regler for justering af ydelserne ved udsving i afkast, levetid o.l.

Det er ikke hensigten, at et krav om hensættelser som følge af vurderingen af evne og villighed medfører juridiske forpligtelser.

Papiret indeholder information om hensættelsernes tabsabsorberingsevne. Disse informationer skal ses i relation til reglerne om opgørelse af solvenskapitalkrav (Solvens II).

¹ Begrebet hensættelser skal i relation til dette papir forstås som livsforsikringshensættelserne efter udkastet til regnskabsbekendtgørelsens § 66.

Tabel 1 herunder tager udgangspunkt i begreberne "evne" og "villighed" for forskellige overordnede produkttyper. Skemaet afspejler den typiske kategorisering af hovedparten af forsikringsforpligtelserne på markedet.

Skemaet er opdelt efter produkttyper. Det betyder, at fx garanterede produkter indeholder forskellige produktelementer såsom garanterede ydelser og bonusret.

Tabel 1: Oversigt over evne og villighed opdelt på produkttyper

Produkt	Evne	Villighed		
		Oprindelig information	Løbende information	Adfærd
Markedsrente (ren)	✓	✓	✓	✓
Garanteret	÷	N/A	N/A	N/A
Betinget garanteret	(✓)	(✓)	(✓)	(✓)
Ugaranteret/udjævning	(✓)	Konkret vurdering	Konkret vurdering	Konkret vurdering

Efterfølgende gennemgås de enkelte produkttyper med henblik på at angive metodebeskrivelser for beregningen af hensættelser.

Markedsrenteprodukter

For "rene" markedsrenteprodukter er aftalegrundlaget fuldstændig ugaranteret, således at ydelsernes størrelse baseres på realiserede afkast, bedste skøn for levetid o.l. Evnen til at nedsætte ydelserne er dermed til stede.

Betalingsstrømmen til forsikringstageren er fastsat alene baseret på det realiserede markedsafkast. Der er således ingen diskretionære beslutninger om at udglatte ydelserne. Det medfører, at der er en fuldstændig mekanisk sammenhæng mellem realiseret afkast og depotets størrelse. Ydelserne fastsættes ud fra et anmeldt grundlag. De anmeldte grundlags forudsætninger til fastsættelse af ydelserne er omfattet af reglerne i FiL § 21 om rimelighed. Denne mekaniske sammenhæng betyder, at kravet om villighed er opfyldt. Udgangspunktet er her, at kravet til hensættelserne svarer til værdien af depotet.²

Hensættelser svarende til værdien af depotet er alene tilstrækkelige, hvis selskabets kapitalgrundlag i ingen fremtidige scenarier anvendes til at opretholde ydelser til forsikringstagerne jf. beskrivelse herom i afsnittet om ugaranterede ydelser.

I det omfang, der er tilknyttet garantier til et markedsrenteprodukt, skal der tages højde for dette i lighed med principperne for garanterede produkter. I

² Det gælder generelt i dette papir, at værdien af depotet svarer til den retrospektive hensættelse.

det omfang der er tilknyttet udjævning e.l. egenskaber til produktet skal der tages højde for dette jf. principperne herom.

Garanterede produkter

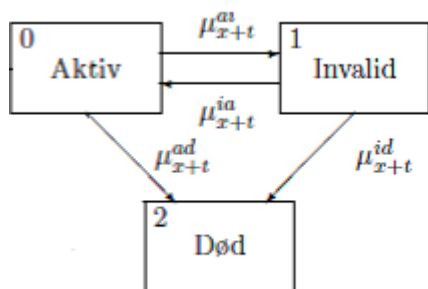
Kategorien dækker i udgangspunktet over traditionelle gennemsnitsrente-produkter, hvor garanterede ydelser beregnes på baggrund af tegningsgrundlag med en række garanterede forudsætninger om afkast, levetid o.l. Garantier afgivet i forbindelse med andre produkttyper, fx finansiel afkastgaranti i et markedsrenteprodukt, er dog også omfattet.

For denne type af produkter har selskabet ikke evnen til at justere de garanterede ydelser. Det er derfor overflødigt at diskutere villigheden.

Finanstilsynet har som en simplificeret løsning accepteret, at selskaberne for disse produkter kan anvende deterministiske metoder til at beregne en markedskonsistent værdi af de garanterede ydelser ved brug af en risiko-neutral diskonteringsrentekurve. Som en del af løsningen beregnes værdien af bonusretten residualt i forhold til værdien af depotet. I de tilfælde, hvor tegningsgrundlaget er ubetyrsggende, vil kravet til hensættelserne være større end værdien af depotet og dermed kræve styrkelser.

Værdien af de garanterede ydelser vil under den simple metode som minimum skulle baseres på en model, som justerer betalingsstrømme således, at der tages hensyn til genkøb og fripolice ("Liv-død-modellen"). Udgangspunktet for modellen er skitseret i figur 1 herunder.

Figur 1: Udgangspunkt for "liv-død-modellen"

Modellen tager udgangspunkt i fremtidige betalingsstrømme uden hensyntagen til genkøb og overgang til fripolice. De eksisterende betalingsstrømme justeres herefter således, at der tages hensyn til forsikringstagernes mulighed for at genkøbe eller overgå til fripolice. Justeringen sker ved at tilføje antagelser om intensiteter for genkøb og overgang til fripolice.

Modellen finder således de garanterede betalingsstrømme, forsikringsaftalerne medfører. Modellen genererer ikke betalingsstrømme for bonusbetalinger.

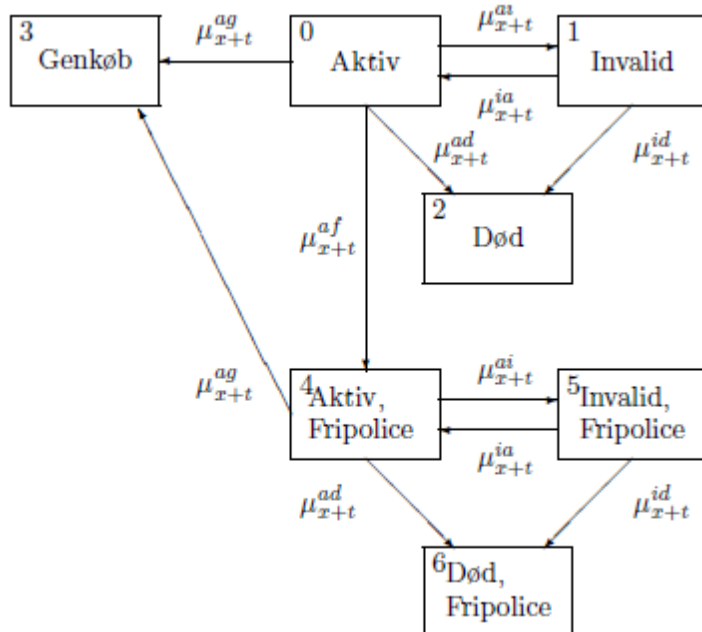
Ved brug af modellen bør selskabet vurdere modellens svaghed i forhold til, at genkøbs- og fripoliceintensiteter er de samme for raske og syge.

Et alternativ er anvendelse af en Markov-model med tilstandsvise reserver ("7-tilstands-modellen"). Modellen er skitseret i figur 2 herunder.

I modellen kan genkøbs- og fripoliceintensiteterne afhænge af ikke-finansielle vilkår som alder, køn, invaliditet m.v. Endvidere kan modellen inkludere de finansielle vilkår på opgørelsestidspunktet, f.eks. ændrede genkøbsintensiteter som følge af aktuelt kursværn.

Under modellen kan genkøbs- og fripoliceintensiteter imidlertid ikke afhænge af fremtidige ændringer i de finansielle vilkår. Tilsvarende er det ikke muligt at lade genkøbsværdien afhænge af udviklingen i renteniveauet, selskabets aktiver m.v.

Figur 2: Markov-model med genkøb og fripolice

En mere kompleks løsning vil være at basere værdiansættelsen på et antal scenarier med fremtidige udfald for fx aktivpriser, levetider o.l.

Endelig findes den mest komplekse løsning, hvori alle policens karakteristika kan inddrages. Løsningen er en stokastisk simulationsmodel ved brug af en økonomisk scenariegenerator (ESG), hvor det også er en mulighed at anvende risikofyldt diskontering (real world) – også kaldet målskifte.

Et væsentligt mål med de to mere komplekse metoder er, at opgøre tidsværdien af de optioner og garantier, produktet indeholder. Hierarkiet af mo-

deller til værdiansættelse skal også vurderes i forhold til proportionalitetsprincippet generelt. Det betyder bl.a. at selskabet ved valg af metode samt løbende bør vurdere, hvorvidt tidsværdien af eventuelle optioner bliver materiel.

Uanset valg af metode, er det et krav, at opgørelsen sker under hensyntagen til eventuelle optioner og garantier, herunder genkøb og fripolice. Selskabet bør vurdere, hvorvidt de anvendte genkøbsintensiteter skal differentieres fx efter alder, kontributionsgruppe, fripolicestatus m.v.

Betinget garanterede produkter

Kategorien indeholder i udgangspunktet gennemsnitsrenteprodukter, hvor ydelserne ligesom for de garanterede produkter er baseret på et tegningsgrundlag. Til forskel fra de garanterede produkter kan nogle eller alle forudsætninger dog ændres under nærmere omstændigheder.

For eksempel kan det indgå i aftalegrundlaget, at hvis det fremtidige investeringsafkast efter pensionsafkastskat i en nærmere fastsat periode (for eksempel i gennemsnit over en treårig sammenhængende periode) ligger under tegningsgrundlagets rente, så kan ydelserne nedsættes. Tilsvarende kan det være aftalt, at hvis den fremtidige observerede levetid blandt de forsikrede efter objektive statistiske målemetoder kan dokumenteres at være længere, end det er forudsat i tegningsgrundlaget, så kan ydelserne nedsættes. Sådanne betingelser sætter rammerne for evnen til at justere ydelserne.

Kravene til hensættelsernes størrelse vil som udgangspunkt svare til de garanterede produkter, men muligheden for at nedsætte ydelserne under givne betingelser kan betyde, at forpligtelsen bliver mere kompleks at værdiansætte. Det afhænger af, hvorvidt selskabet kan løfte villigheden til at justere ydelserne ved fremtidige ledelseshandlinger, herunder også, hvorvidt selskabet har tilstrækkelig monitorering af de forhold, der kan medføre ændringer i ydelserne.

Fremtidige ledelseshandlinger kan kun indregnes, hvis kravene hertil er opfyldt. Hvis dette ikke er tilfældet, må produktet anskues som et garanteret produkt.

Indregningen af fremtidige ledelseshandlinger for betinget garanterede produkter kræver, at selskabet kan opstille fremtidige scenarier kombineret med udmøntningen af de betingede garantier. Hvert scenarie skal sandsynlighedsvægtes. I princippet kræver det en simulationsmodel, men i konkrete situationer og under hensyn til proportionalitetsprincippet kan det være tilstrækkeligt, at anvende en mere simpel tilgang til værdiansættelsen. Det svarer til de overvejelser der gøres for både garanterede og ugaranterede produkter omkring værdiansættelse.

Ugaranterede produkter/produkter med udjævning

Grundlæggende principper

Kategorien "Ugaranterede produkter" er (udover det ugaranterede aftalegrundlag) karakteriseret ved, at der – i modsætning til rene markedsrente-produkter – sker en udjævning af markedsafkast. Udjævningen kan ske enten med en individuel buffer eller en kollektiv buffer. Produktet kan være et traditionelt gennemsnitsrenteprodukt eller et markedsrenteprodukt med buffer. Et ugaranteret produkt kan have sit udgangspunkt i et garanteret produkt, som aftalemæssigt er gjort ugaranteret. Alternativt kan produktet fra starten være designet som ugaranteret.

Det grundlæggende princip for både regnskab og solvens er opstilling af en balance, hvor kapitalgrundlaget er forskellen mellem aktivernes værdi og værdien af forpligtelserne. Der er således en klar skelnen mellem forpligtelser til forsikringstagerne og kapitalgrundlaget. Et eksempel herpå er særlige bonushensættelser, som under Solvens II ikke hører under forsikringsforpligtelserne (direktivets artikel 78(3) og 91).

I relation til hensættelserne er det nødvendigt at skelne mellem forskellige typer af betalinger, der sker fra kapitalgrundlaget i fremtidige scenarier. Det er nødvendigt, da fx pensionskassers opbygning er således, at der i al væsentlighed er sammenfald mellem medlemmerne og ejerne. Et lignende eksempel er gældende for særlige bonushensættelser (om end de er behandlet eksplicit i Solvens II).

Udgangspunktet for kravet til hensættelserne til ugaranterede ydelser er, at der hensættes svarende til værdien af depotet plus andel af kollektive bonuspotentialer. Dette udgangspunkt gælder, hvor der er en fuldstændig mekanisk sammenhæng mellem realiseret afkast og depotets størrelse. Ydelserne fastsættes ud fra et anmeldt grundlag. Hensættelsernes størrelse skal dog, som de andre produkttyper, vurderes efter selskabets evne og villighed til at justere ydelserne til de oplevede resultater. Den mekaniske sammenhæng beskrevet herover betyder, at kravet om villighed er opfyldt.

Vurdering af evne og villighed

Udgangspunktet er, at der på bestyrelsesniveau er truffet en generel beslutning om produktets egenskaber og, at bestyrelsen i form af et mandat eller en ramme har besluttet, hvordan produktets egenskaber håndteres i den løbende risikostyring. Det kan fx indebære en principbeslutning om, at ydelserne nedsættes såfremt det kollektive bonuspotentiale er opbrugt. Denne type af drøftelser og beslutninger må allerede forventes at ske i medfør af reglerne i ledelsesbekendtgørelsen. Med udgangspunkt i beslutninger og drøftelser i bestyrelsen kan selskabet arbejde med at sandsynliggøre evne og villighed.

Evnen følger dels af det aftalemæssige og dels af, om det it-mæssigt er muligt at implementere en nedsættelse af ydelserne.

Villigheden til at justere ydelserne vurderes konkret med udgangspunkt i kommunikationen til kundernes og virksomhedens forhold (dvs. adfærd både historisk og fremadrettet), i forhold til om selskabet i fremtidige scenarier opretholder ydelser, hvor de økonomiske forhold ellers ville tilsige en nedsættelse af ydelserne.

Det er op til administrationen at udfylde de rammer/mandater bestyrelsen har besluttet fx ved implementering i den løbende risikostyringsproces. Et eksempel herpå er udformning af tabsabsorberingsregler. Selskabet skal dokumentere, at implementeringen kan eksekveres i praksis, herunder særligt håndteringen it-mæssigt. Kravet til dokumentationen vil afhænge af fleksibiliteten i systemerne. Det er forventeligt, at for et selskab uden udfordringer med at tilpasse systemerne vil indholdet af et beslutningsoplæg til bestyrelsen være tilstrækkeligt.

Hensættelserne, hvor kravet i udgangspunktet svarer til værdien af depotet plus andel af kollektive bonuspotentialer, er alene tilstrækkelige, hvis selskabets kapitalgrundlag ikke i fremtidige scenarier opretholder ydelser, hvor de økonomiske forhold ellers ville tilsige en nedsættelse af ydelserne. Med ydelser menes her de ydelser, der følger af de anmeldte grundlag fx omregningsgrundlag. De anmeldte grundlags forudsætninger til fastsættelse af ydelserne er omfattet af reglerne i FiL § 21 om rimelighed. Ydelser i denne henseende omfatter ikke pensionistillæg, udbetalinger fra særlige bonus-hensættelser eller øvrige udlodninger fra kapitalgrundlaget, som ikke har til formål at understøtte de anmeldte ydelser.

Generelt gælder det, at selskabet skal vurdere, om det, grundet de konkrete scenarier, vil understøtte ydelserne. Første del af vurderingen af kravet til hensættelsernes størrelse tager udgangspunkt i opstilling af et begrænset antal fremtidige scenarier. Det vil normalt være nødvendigt at overveje fremtidige scenarier, hvor der opleves udsving på de finansielle markeder eller ændringer i andre forudsætninger fx biometriske. Scenarierne skal som minimum afspejle meget adverse, men dog sandsynlige, fremtidige udfald. Scenarierne skal dog tilpasses det konkrete produkt. Som eksempel kan et selskab med et produkt med udjævningsbuffer være i en situation, hvor en fastsat udjævning ikke kan fastholdes, fordi bufferen er for lille, selv i en situation uden store udsving på de finansielle markeder. Dette scenarie skal også vurderes uagtet, at der ikke er tale om adverse udfald.

Selskabet skal for at løfte "villigheden" til at justere ydelserne kunne sandsynliggøre, at fremtidige scenarier for afkast, levetid o.l. ikke fører til træk på kapitalgrundlaget. Rammeverket for dette vil være reglerne om fremtidige ledelseshandlinger i Solvens II (FMA). FMA er reguleret i Kommissionens

forordning, artikel 23, som fastsætter de generelle betingelser for anvendelsen af FMA til opgørelsen af hensættelser. Heraf fremgår bl.a. som krav:

1(b): de forudsatte fremtidige ledelseshandlinger stemmer overens med forsikrings- eller genforsikringsselskabets aktuelle forretningspraksis og forretningsstrategi, herunder brug af risikoreduktionsteknikker; hvis der er tilstrækkelig dokumentation for, at selskabet vil ændre sin praksis eller strategi, stemmer de forudsatte fremtidige ledelseshandlinger overens med den ændrede praksis eller strategi

1(e): de forudsatte fremtidige ledelseshandlinger tager højde for alle offentlige angivelser fra forsikrings- eller genforsikringsselskabet med hensyn til de foranstaltninger, som det forventes at træffe eller ikke træffe.

2(i): Antagelser om fremtidige ledelseshandlinger skal være realistiske og omfatte [...]en sammenligning af forudsatte fremtidige ledelseshandlinger med forsikrings- eller genforsikringsselskabets tidligere ledelseshandlinger.

3(c): [...]forsikrings- og genforsikringsselskaber [udarbejder] en omfattende plan for fremtidige ledelseshandlinger, som godkendes af forsikrings- eller genforsikringsselskabets administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan, og der som minimum omfatter [...]identifikation af de specifikke omstændigheder, hvorunder forsikrings- eller genforsikringsselskabet muligvis ikke kan gennemføre de enkelte [...] omhandlede fremtidige ledelseshandlinger, og en beskrivelse af, hvordan disse omstændigheder behandles i beregningen af forsikringsmæssige hensættelser [...]

4: Antagelser om fremtidige ledelseshandlinger skal tage højde for den krævede tid til at gennemføre ledelseshandlingerne og eventuelle udgifter som følge deraf..

Derudover har EIOPA udstedt guidelines (38-40) om værdiansættelse af hensættelser. FMA dækker bredt over fremtidige ledelsesbeslutninger, som kan have betydning for hensættelsernes størrelse fx ændringer i aktivallokering, ændringer i bonussatser o.l.

Værdiansættelse

I det omfang selskabet ikke kan sandsynliggøre evnen eller villigheden fremadrettet, og der dermed er scenarier, hvor kapitalgrundlaget anvendes til at opretholde ydelserne, kan kravet til hensættelserne overstige værdien af depotet plus andel af kollektive bonuspotentialer jf. også eksempel 5 her-

under. I lighed med værdiansættelsen af garanterede ydelser er der her et hierarki af metoder, hvorefter dette yderligere krav kan værdiansættes. Den simpleste metode er en deterministisk tilgang, hvor ydelserne beregnes som værende garanterede og værdiansættes således. Hele hensættelsen er tabsabsorberende i solvensberegningen.

En mere kompleks løsning vil være at basere værdiansættelsen på et antal scenarier med fremtidige udfald for fx aktivpriser, levetider o.l. Denne tilgang til værdiansættelsen vil normalt indebære, at selskabet opstiller et yderligere antal scenarier end dem anvendt til vurderingen af evne og villighed, og knytter en sandsynlighed til hvert scenarie, som kan være baseret på ekspertvurdering. Scenarierne skal også her indeholde meget adverse, men dog sandsynlige fremtidige udfald.

Endelig findes den mest komplekse løsning, hvori alle policens karakteristika kan inddrages. Løsningen er en stokastisk simulationsmodel ved brug af en økonomisk scenariengenerator (ESG), hvor det også er en mulighed at anvende risikofyldt diskontering (real world) – også kaldet målskifte.

Vurderingen af, hvilken metode, der bør anvendes kan tage udgangspunkt i proportionalitetshensyn, som beskrevet bl.a. i EIOPA's guideline 54 om værdiansættelse af hensættelser. Vurderingen af hensættelsernes størrelse under hensyntagen til proportionalitet tager her udgangspunkt i følgende punkter:

- (a) Analyse af optionens eller garantiens egenskaber og af, hvordan den vil påvirke cash flowene,*
- (b) Analyse af optionsbeløb eller garantibeløb som forventes at være in-the-money eller out-of-the-money,*
- (c) Fastsættelse af tidsmæssige ændringer i optionsudgiften eller garantiudgiften,*
- (d) Vurdering af sandsynligheden for, at optionen eller garantien bliver mere eller mindre dyr i fremtiden.*

Relation til udkast til Regnskabsbekendtgørelsens § 67, stk. 3

Finanstilsynets seneste udkast til § 67, stk. 3 i Regnskabsbekendtgørelsen kan opdeles i to dele:

- *For forsikringer og investeringskontrakter, hvor ydelser beregnes på et grundlag, som virksomheden er berettiget til at ændre, så ydelserne nedsættes, opgøres de forventede betalingsstrømme efter § 66, stk. 1, under hensyn til virksomhedens mulighed for at nedsætte ydelserne.*

Første del angiver, at udgangspunktet for kravet til hensættelser til ugaranterede produkter, hvor virksomheden aftalemæssigt har evnen til at justere ydelserne, er, at der hensættes svarende til værdien af depotet plus andel kollektive bonuspotentialer.

- *Hvis virksomhedens forhold eller kommunikationen til forsikringstagerne eller kontraktparterne indebærer, at ydelserne først nedsættes efter en periode, opgøres hensættelserne for ydelser indtil udløbet af denne periode med udgangspunkt i den betalingsstrøm, der følger af det anvendte grundlag. Efter udløbet af perioden fastsættes betalingsstrømmene efter det grundlag, der måtte gælde efter nedsættelsen. Hensættelser opgjort efter denne bestemmelse indgår i fradraget ved opgørelsen af værdien af bonus efter stk. 1.*

Anden del angiver, at udgangspunktet om at hensætte værdien af depotet plus andel af kollektive bonuspotentialer fraviges i de tilfælde, hvor villigheden fra selskabets side til at nedsætte ydelserne målt på virksomhedens forhold og kommunikationen og evnen målt på fx IT-håndteringen ikke er til stede.

Eksempler på konkrete produkter

Eksempel 1: Ugaranteret produkt med kollektiv udjævning

Et selskab har et ugaranteret produkt med en kollektiv buffer, som udjævner ydelserne over tid. Den kollektive buffer svarer til et kollektivt bonuspotentiale og kan fx være opbygget af et kollektivt bonuspotentiale, som kunderne medtog ved omvalg fra et traditionelt garanteret gennemsnitsrenteprodukt. Der er anmeldt regler, som betyder, at den kollektive buffer kan blive negativ ved store tab. Det svarer reelt til, at værdien af depotet nedskrives. Der er derfor ikke nogen scenarier, hvor kapitalgrundlaget anvendes til at opretholde ydelserne. Dokumentationsmæssigt vil der dog skulle sættes krav om fx en opstilling af fremtidige adverse scenarier og betydningen for ydelserne/kapitalgrundlaget.

Kravet til hensættelser til dette produkt vil være værdien af depotet samt andel af kollektive bonuspotentialer. Hele hensættelsen er tabsabsorberende i solvensberegningen.

Eksempel 2: Ugaranteret produkt med individuel udjævning

Et selskab har et markedsrenteprodukt med en individuel buffer til udjævning af ydelserne. Den individuelle buffer tages ud af kundens depot ved pensionering. Produktet kommunikeres som et markedsrenteprodukt dvs. medlemmet bærer selv alle risici.

I den interne risikostyring af produktet kan der opstå situationer, hvor der ikke er reserve nok i forhold til den ydelse, der udbetales. Det manglende be-

løb kan finansieres af egenkapitalen. Alternativet hertil er at nedsætte den regulering, der er indlagt i produktet, eller alternativt at nedsætte ydelser.

Dette viser, at selskabet ikke på forhånd har besluttet, at kunden selv bærer alle risici. Der kan opstå situationer, hvor kapitalgrundlaget sikrer opretholdelsen af ydelser.

I dette tilfælde er der ikke tilstrækkelig dokumentation for "Adfærd" for justering af ydelserne. Selskabet skal derfor enten udvikle klare fremtidige ledelseshandlinger, i form af tabsabsorberingsregler, eller hensætte værdien af depotet samt et tillæg som værdiansætter det faktum, at kapitalgrundlaget kan komme i spil. Hele hensættelsen er tabsabsorberende i solvensberegningen.

Eksempel 3: Ugaranteret produkt med tabsabsorberingsregler (1)

Et selskab har et ugaranteret produkt, som bygger på et traditionelt gennemsnitsrenteprodukt. Det er kommunikeret til kunderne, at produktet er ugaranteret.

Selskabet har anmeldt principper for justering af ydelserne (tabsabsorberingsregler). Der er tale om principper, som kræver udarbejdelse af en plan for nedsættelse af ydelserne, hvis elementer i det underliggende beregningsgrundlag ud fra de opstillede regler betragtes som ubetyggende. Der er ikke på forhånd taget stilling til et konkret nyt beregningsgrundlag.

Tabsabsorberingsreglerne vurderes ikke at være tilstrækkeligt præcise i relation til reglerne om fremtidige ledelseshandlinger i Solvens II (FMA). Der vurderes således, at der med disse principper fortsat er risiko for, at kapitalgrundlaget kan komme til at finansiere ydelser, hvilket betyder et krav om hensættelser ud over værdien af depotet og andel af kollektive bonuspotentialer. Det er bl.a. baseret på, at der kan gå flere år mellem konstateringen af et ubetyggende element i grundlaget og den faktiske justering af ydelserne. Hele hensættelsen er tabsabsorberende i solvensberegningen.

Eksempel 4: Ugaranteret produkt med tabsabsorberingsregler (2)

Et selskab har et ugaranteret produkt, som bygger på et oprindeligt traditionelt garanteret gennemsnitsrenteprodukt. Selskabet har til hensigt at opretholde de ydelser, der tidligere var garanteret. Det er imidlertid muligt at nedsætte ydelserne, hvilket er kommunikeret til kunderne.

Selskabet har anmeldt præcise tabsabsorberingsregler, som angiver, hvordan processen for nedsættelse af ydelserne foregår, såfremt det kollektive bonuspotentiale er opbrugt. Der er ikke diskretionære beslutninger involveret i processen for ydelsesnedsættelserne.

Kravet til hensættelser til dette produkt tager udgangspunkt i de ydelser selskabet har til hensigt at opretholde samt værdien af det kollektive bonuspotentialer. I og med, at selskabet har til hensigt at opretholde de ydelser, der tidligere var garanteret bør fordelingen mellem individuelle og kollektive bonuspotentialer afspejle dette. Det betyder, at midler, der tidligere var reserveret til værdiregulering i de tidligere garanterede ydelser, nu betragtes som individuelle bonuspotentialer. Hele hensættelsen er tabsabsorberende i solvensberegningen.

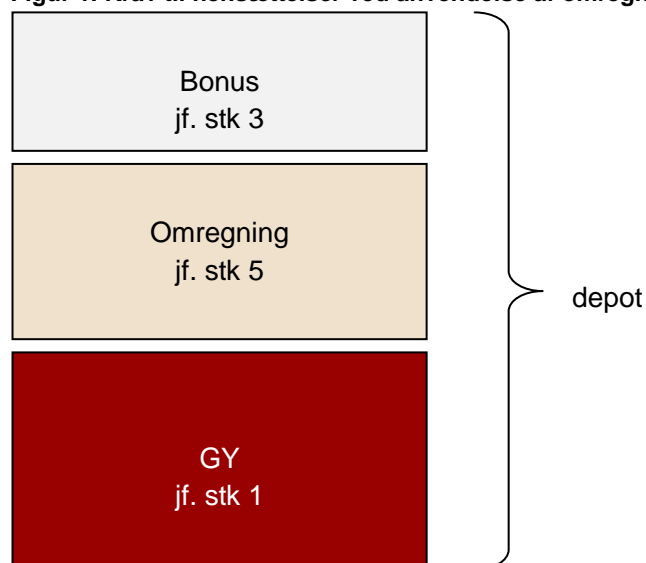
Eksempel 5: Garanteret produkt med ugaranteret omregningsgrundlag fastsat for 3 år

Et selskab har et garanteret traditionelt gennemsnitsrenteprodukt med betryggende parametre.

Selskabet udbetaler ydelser på baggrund af et ugaranteret omregningsgrundlag, hvor der er truffet beslutning om en omregnet pensionsydelse for 3 år ad gangen. Hvis denne beslutning ikke følges yderligere i løbet af perioden, kræves en ekstra hensættelse – udover den hensættelse som følger af det underliggende garanterede gennemsnitsrentegrundlag – baseret på den risiko, som kapitalgrundlaget løber i perioden.

Såfremt summen af værdien af hensættelserne for det underliggende garanterede gennemsnitsrenteprodukt efter § 66, stk. 1 og værdien af hensættelsen af omregningsgrundlaget i den 3-årige periode er mindre end værdien af depot og andel af kollektive bonuspotentialer, vil der fortsat være plads til bonus i henhold til § 66, stk. 3, jf. figur 1.

Figur 1. Krav til hensættelser ved anvendelse af omregningsgrundlag (3-årigt)

Såfremt summen af værdien af hensættelserne for det underliggende garanterede gennemsnitsrenteprodukt efter § 66, stk. 1 og værdien af hensættel-

sen af omregningsgrundlaget i den 3-årige periode er større end værdien af depot og andelen af kollektive bonus, vil der skulle hensættes yderligere.

Hensættelser til bonus og omregning jf. figuren er tabsabsorberende i solvensberegningen.

Eksempel 6: Garanteret produkt med ugaranteret omregningsgrundlag under løbende overvågning

Et selskab har et garanteret traditionelt gennemsnitsrenteprodukt med betryggende parametre.

Selskabet udbetaler ydelser på baggrund af et ugaranteret omregningsgrundlag. Selskabet følger løbende niveauet for omregningsgrundlaget i den løbende risikoovervågning.

Jo højere frekvens, der er for revurdering af den udmeldte ydelse og risikoen for kapitalgrundlaget, fx ugentligt, månedligt eller kvartalsvist, jo lavere vil kravet til en ekstra hensættelse være. I det tilfælde, hvor der er tilstrækkelige individuelle bonuspotentialer er der ikke krav om en ekstra hensættelse ud over værdien af depotet. "Adfærd" vil i den henseende vurderes ud fra, hvorvidt selskabet tidligere har fulgt op og revurderet den udmeldte ydelse, og med hvilken frekvens det er sket.

En variant heraf er, at de ekstra ydelser (i forhold til de garanterede ydelser på det betryggende grundlag) som omregningsgrundlaget giver anledning til fratrækkes policens depot. Omregningsydelse fastsættes på ny ved hvert årsskifte på baggrund af depotet størrelse.

De ekstra ydelser som omregningsgrundlaget giver anledning til, fungerer altså som små del-genkøb ud over, hvad der udbetales af garanterede ydelse.

Uagtet, at policens depot selv finansierer omregningen, afhænger kravet til hensættelsens størrelse af, hvorvidt kapitalgrundlaget i fremtidige scenarier anvendes til at opretholde ydelserne efter de anmeldte grundlag.

I alle tilfælde er hensættelser ud over de garanterede ydelser tabsabsorberende i solvensberegningen.

Eksempel 7: Betinget garanteret produkt med ugaranteret omregningsgrundlag

Selskabet fastsætter en betinget garanteret pension baseret på nogle forudsætninger, der konkret kan ændres, hvis der registreres ændringer i disse forhold (forlænget levetid eller forhøjet invaliditet).

Så længe det ikke er nødvendigt at gøre denne betingelse gældende, kan der gives et omregningstillæg (beregnet på et omregningsgrundlag), som kan falde bort, hvis selskabets økonomi ikke fortsat kan bære at give det. Det ugaranterede tillæg vil typisk falde bort på grund af faldende renteniveau, faldende afkast etc.

For værdiansættelsen af betinget garanterede produkter gælder § 66, stk. 4. Egenskaberne ved produktet ses, når fuld simulation anvendes. Kravet til hensættelsernes størrelse afhænger dog af, hvor klar en beslutning bestyrelsen har truffet omkring udnyttelsen af betingelserne. I de tilfælde, hvor kravene til FMA ikke er opfyldt vil selskabet skulle hensætte uden hensyn til betingelserne dvs. som et garanteret produkt. For hensættelser til omregningsgrundlaget henvises til eksempel 5 og 6 ovenfor.

Hensættelser ud over de garanterede ydelser er tabsabsorberende i solvensberegningen.

Eksempel 8: Produkter med kontostyrkelse

Produktkonstruktioner med kontostyrkelse varierer i udformning. Et eksempel er en form, hvor der købes ydelser på et ugaranteret grundlag. Et andet eksempel er i form af løbende omregning af den eksisterende aftale til et mere betryggende grundlag. Det vil sige, hvor der ikke købes yderligere garanterede ydelser.

Fælles for konstruktionerne er, at bonus tilskrevet kunderne forøger de individuelle bonuspotentialer, hvilket hensættelserne skal tage højde for. Det betyder også, at hensættelserne som følge af kontostyrkelser er tabsabsorberende i solvensberegningen.

Eksempel 9: Produkter med særlig bonushensættelser

De ovenstående eksempler kan kombineres med opbygning og udbetaling af særlige bonushensættelser. Udbetalingen af særlige bonushensættelser kan være kommunikeret til kunderne i form af et tillæg til pensionsydelsen eller som et pensionisttillæg. For produkter med opbygning og udbetaling fra særlige bonushensættelser kræves der ikke hensættelser til denne type af betalinger.